

Od Redakcji

Do rąk Czytelników oddajemy kolejny, szesnasty już tom wydawnictwa ciągłego Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego — „*Studia Politicae Universitatis Silesiensis*”. Znalazło się w nim dziewięć artykułów będących efektem prac badawczych prowadzonych przez politologów z katowickiego ośrodka naukowego, jak również przedstawicieli innych krajowych jednostek naukowo-badawczych. W celu ułatwienia Czytelnikom lektury niniejszego tomu teksty te pomieszczono w czterech działach tematycznych: „Systemy polityczne i gospodarcze”, „Stosunki międzynarodowe”, „Komunikowanie społeczne” oraz „Myśl polityczna”.

W pierwszym z wymienionych działów znalazły się dwa teksty. Otwiera go artykuł zatytułowany *O źródłach dobrych instytucji i makroekonomicznej stabilności: ekonomia polityczna szwedzkiego kryzysu 2008—2009*. Jego autor, Sławomir Czech, odwołuje się do ogromnego potencjału analitycznego ekonomii politycznej w wyjaśnianiu natury i dynamiki rzeczywistości gospodarczej. Główny problem artykułu został zaś zbudowany wokół pytania o przyczyny wyjątkowo dobrej kondycji szwedzkiej gospodarki oraz finansów publicznych po recesji 2008—2009. Postawiono przy tej okazji tezę, że sytuacja taka nie była dziełem przypadku, ale efektem doświadczenia nabytego w czasie wcześniejszego kryzysu oraz następującej po nim determinacji władz w budowaniu nowego ładu gospodarczego.

Drugi artykuł w tym dziale, autorstwa Katarzyny Todos, nosi tytuł *Środki ochrony konstytucyjnych praw i wolności*. Autorka wykazuje w nim, że właściwe funkcjonowanie systemu praw i wolności człowieka i obywatela jest możliwe tylko wówczas, gdy istnieją odpowiednie środki umożliwiające ich egzekwowanie. Ważną częścią jej badań jest analiza danych statystycznych dotyczących zakresu wykorzystania środków ochrony konstytucyjnych praw i wolności. Okazuje się, że w Polsce ludzie stosunkowo często sięgają

po nie, co może dowodzić ich skuteczności. Może to jednak świadczyć także o znacznej skali pojawiających się nieprawidłowości.

W dziale „Stosunki międzynarodowe” znalazły się trzy teksty poświęcone różnym zagadnieniom relacji sytuujących się zarówno w bliższym, jak i dalszym środowisku zagranicznym Polski. W artykule zatytułowanym *Instytucjonalizacja współpracy terytorialnej w Unii Europejskiej na przykładzie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej* Kazimierz Jóskowiak analizuje tytułowy problem w trzech aspektach. Po pierwsze, zwraca uwagę na proces kształtowania instrumentów prawnych współpracy terytorialnej we Wspólnotach Europejskich i Unii Europejskiej. Po drugie, podkreśla istotność funkcjonalności prawnej, przedmiotowej i integracyjnej europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej. Po trzecie w końcu, wskazuje na mechanizmy współpracy, będące przejawem instytucjonalizacji współpracy terytorialnej.

Kolejny artykuł, autorstwa Łukasza Wojcieszaka, zatytułowany został *Ewolucja Szanghajskiej Organizacji Współpracy – od militarnej do gospodarczego wymiaru kooperacji?* Tytułowy podmiot powstał jako forum wielopoziomowej i zinstytucjonalizowanej kooperacji Rosji, Chin oraz kilku państw środkowoazjatyckich. Charakteryzuje go różnorodność obszarów współpracy, ale jednocześnie – na co autor artykułu zwraca szczególną uwagę – wykazuje ona tendencje w zakresie ewoluowania od organizacji skoncentrowanej na zapewnianiu bezpieczeństwa, zwłaszcza militarnego, w kierunku stowarzyszenia skupionego na współpracy i integracji gospodarczej.

Ostatni artykuł w dziale „Stosunki międzynarodowe” jest zatytułowany *Sytuacja Polaków osadzonych w ekwadorskich więzieniach za przemyt narkotyków w kontekście kryzysu wymiaru sprawiedliwości w Ekwadorze*. Tytułowe zagadnienie nie zostało dotychczas poddane głębszej analizie w literaturze politologicznej. Tym bardziej zwrócenie przez autorkę artykułu, Justynę Łapaj, uwagi na tę kwestię warte jest podkreślenia. Analizuje ona problem, uwzględniając specyfikę latynoamerykańskiego systemu penitencjarnego. Pozwala jej to ukazać nie tylko jego relewantność, ale również spojrzeć nań przez pryzmat czynników społeczno-kulturowych, prawnych, politycznych i ekonomicznych.

Dział „Komunikowanie społeczne” otwiera artykuł Stanisława Michalczyka, zatytułowany *Polityka medialna jako teoria i praktyka regulacyjna*. Podjęta w nim została interesująca próba analizy polityki medialnej, od strony zarówno teoretycznej, jak i praktycznej. Autor odwołuje się przy tym do dwóch płaszczyzn regulacji: *government* i *governance*.

Z kolei Katarzyna Brzoza w artykule zatytułowanym *„Kobięca twarz” wyborów parlamentarnych w Polsce w 2015 roku. Perspektywa politologiczno-medioznawcza* skoncentrowała uwagę na kwestii udziału kobiet w wyborach parlamentarnych. Zasadniczy wątek artykułu wiąże się

z poszukiwaniem odpowiedzi na pytanie o rolę, miejsce i wykreowany wizerunek medialny liderów PO, PiS oraz Zjednoczonej Lewicy podczas kampanii wyborczej w 2015 roku.

Zamykający dział „Komunikowanie społeczne” artykuł Dariusza Krawczyka pt. *Prasa samorządowa w cyberprzestrzeni. Nowy wymiar polityki informacyjnej gmin i powiatów?* wpisuje się w nurt badań nad komunikowaniem społecznym koncentrujący się na wykorzystaniu nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Cyberprzestrzeń, zgodnie z naturą zjawisk konwergencji, wchłania media tradycyjne, udostępniając ich zawartość w nowej formule. Dzięki temu poszerza się społeczny zasięg mediów konwencjonalnych. Mając to na uwadze, Dariusz Krawczyk analizuje zidentyfikowane zmiany w kontekście prasy samorządowej.

Ostatni artykuł w niniejszym tomie został włączony do działu „Myśl polityczna”. Jest on zatytułowany *Encyklika „Laudato si” papieża Franciszka. Kontynuacja tradycji Kościoła czy próba nowego spojrzenia?* Jego autorka, Małgorzata Zarębska, analizuje treść ogłoszonej w maju 2015 roku encykliki papieskiej. Zagadnienie to jest szczególnie istotne w kontekście ogólnościwotowych debat nad sposobami rozwiązywania konkretnych problemów społecznych.

Zachęcając do lektury tekstów zamieszczonych w niniejszym tomie „*Studia Politicae Universitatis Silesiensis*”, wyrażamy nadzieję, że zaspokoją one oczekiwania Czytelników.

Redaktorzy tomu